

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1953/2567

บริษัท อ.โจทก์ นาย ศ. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 225, พ.ร.ก.ดังกล่าวได้แก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 7, ป.วิ.พ. มาตรา 142

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยที่ 2 เป็นผู้ครอบครองรถที่โจทก์รับประกันภัยยินยอมให้จำเลยที่ 1 ขับรถในขณะที่เกิดเหตุ ทั้งที่ทราบดีว่าจำเลยที่ 1 เมาสຸຣາซึ่งจากผลการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์จำเลยที่ 1 มีปริมาณ แอลกอฮอล์ในเลือดสูงถึง 102 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ซึ่งเกินกว่าที่กฎหมายและกรมธรรม์ประกันภัย รถยนต์กำหนด เมื่อจำเลยที่ 1 มีอาการมึนเมาแล้ว แต่จำเลยที่ 2 ก็ยังรู้เห็นยินยอมให้จำเลยที่ 1 ขับรถโดยจำเลยที่ 2 นั่งโดยสารมาในรถที่จำเลยที่ 1 ขับด้วย จำเลยที่ 2 ย่อมทราบดีว่าการขับรถในขณะที่เมาสຸຣາอาจทำให้ผู้ขับขี่หย่อนสมรรถภาพในการควบคุมบังคับรถให้อยู่ในทิศทางและช่อง เติรถของตน ทั้งไม่อาจควบคุมความเร็วของรถให้ช้าลงหรือหยุดรถเมื่อจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิด ความเสียหายแก่บุคคลอื่นได้ การที่จำเลยที่ 2 ยินยอมให้จำเลยที่ 1 ขับรถดังกล่าวย่อมเล็งเห็นว่า จะเกิดอุบัติเหตุได้ กรณีถือว่าจำเลยที่ 2 ผู้ครอบครองรถไม่ใช้ความระมัดระวังให้เพียงพอใน การควบคุมดูแลรถซึ่งอยู่ในความครอบครอง โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของบุคคลภายนอกที่ใช้ รถใช้ถนนร่วมกันด้วย จำเลยที่ 2 จึงมีส่วนประมาทก่อให้เกิดเหตุละเมิดครั้งนี้ และต้องร่วมรับผิดชอบ กับจำเลยที่ 1 ในความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อบุคคลภายนอกด้วย นอกจากนี้การที่จำเลยที่ 2 ยิน ยอมให้จำเลยที่ 1 ขับรถที่โจทก์รับประกันภัยในขณะที่เมาสຸຣາเป็นการผิดเงื่อนไขและความคุ้มครอง ตามกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ข้อ 7.6 เมื่อโจทก์ไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก และ ได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในความรับผิดชอบที่จำเลยที่ 2 ผู้เอาประกันภัยต้องรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก ไปแล้ว จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นผู้เอาประกันภัยจึงต้องร่วมกับจำเลยที่ 1 ชดใช้เงินค่าสินไหมทดแทนที่ โจทก์ได้จ่ายไปนั้นคืนให้แก่โจทก์ตามที่กำหนดในข้อ 8 ข้อสัญญาพิเศษ อันเป็นเงื่อนไขการยกเว้น ความรับผิดชอบตามกรมธรรม์ประกันภัย

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงิน 1,804,756 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 1,708,645 บาท นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยทั้งสอง ขาดนัดยื่นคำให้การ ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ 1 ชำระเงิน 1,708,645 บาท พร้อมดอกเบี้ย อัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 3 กรกฎาคม 2563) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ แก่โจทก์ กับให้จำเลยที่ 1 ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 5,000 บาท เฉพาะค่าขึ้นศาลให้จำเลยที่ 1 ใช้แทนตามทุนทรัพย์ที่โจทก์ขณะคดี ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีให้ เป็นพับ ค่าขออื่นให้ยก และให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 ค่าฤชาธรรมเนียมระหว่างโจทก์กับ จำเลยที่ 2 ให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายกอุทธรณ์ของโจทก์ คืน ค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์แก่โจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์นอกจากที่สั่งคืนให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีพาณิชย์และเศรษฐกิจวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริง เบื้องต้นรับฟังได้ว่า โจทก์รับประกันภัยรถกระบะไว้จากจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นผู้ครอบครองรถคัน

ดังกล่าว ตามเงื่อนไขและความคุ้มครองกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ ข้อ 4 ระบุว่า การคุ้มครองความรับผิดของผู้ขับขี่ บริษัทจะถือว่าผู้ขับขี่รถยนต์โดยได้รับความยินยอมจากผู้เอาประกันภัยเสมือนหนึ่งเป็นผู้เอาประกันภัยเอง แต่มีเงื่อนไขว่า ข้อ 4.1 บุคคลนั้นต้องปฏิบัติตามเสมือนหนึ่งเป็นผู้เอาประกันภัย และอยู่ภายใต้ข้อกำหนดตามกรมธรรม์ประกันภัย... ข้อ 7 การยกเว้นทั่วไป การประกันภัยตามหมวดนี้ไม่คุ้มครองความรับผิดอันเกิดจาก... ข้อ 7.6 การขับขี่โดยบุคคลซึ่งในขณะขับขี่มีปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดเกินกว่า 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ซึ่งเป็นไปตามกฎกระทรวงฉบับที่ 16 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 กำหนดให้ถือว่าเมาสุรา ข้อ 8 ข้อสัญญาพิเศษ... ส่วนเงื่อนไขในข้อ 7.6 บริษัทจะไม่นำมาเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกเพื่อปฏิเสธความรับผิด ในกรณีที่บริษัทไม่ต้องรับผิดตามกฎหมายหรือรับผิดตามกรมธรรม์ประกันภัยต่อผู้เอาประกันภัย แต่บริษัทได้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนไปแล้วในความรับผิดที่ผู้เอาประกันภัยต้องรับผิดต่อบุคคลภายนอกไปแล้วผู้เอาประกันภัยต้องใช้จำนวนเงินที่บริษัทได้จ่ายไปนั้นคืนภายใน 7 วัน นับแต่ได้รับหนังสือเรียกร้องจากบริษัท คดีนี้ เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2561 เวลาประมาณ 15 นาฬิกา จำเลยที่ 1 ขับรถกระบะที่โจทก์รับประกันภัยโดยจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นผู้ครอบครองรถคันดังกล่าวยินยอมและนั่งโดยสารมาด้วย จำเลยที่ 1 ขับรถโดยประมาทด้วยความเร็วสูงและในขณะเมาสุราปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือด 102 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ทำให้ไม่สามารถควบคุมรถได้ รถที่จำเลยที่ 1 ขับเสียหลักไปทางขวาข้ามเกาะแบ่งกึ่งกลางถนนแล้วพุ่งชนรถยนต์คันอื่นอีก 3 คัน เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลภายนอก ต่อมาจำเลยที่ 1 ถูกฟ้องเป็นคดีอาญา และให้การรับสารภาพ ศาลพิพากษาลงโทษจำเลยที่ 1 แล้วโจทก์ได้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอกไปเป็นเงิน 1,708,645 บาท ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ 1 รับผิดชอบชดเชยค่าสินไหมทดแทนที่โจทก์ได้ชำระให้แก่บุคคลภายนอกไปคืนให้แก่โจทก์ คู่ความไม่อุทธรณ์ฎีกา คดีของโจทก์สำหรับจำเลยที่ 1 จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิจารณายกอุทธรณ์ของโจทก์ชอบหรือไม่ เห็นว่า โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยที่ 1 ขับรถกระบะที่โจทก์รับประกันภัยโดยได้รับความยินยอมจากจำเลยที่ 2 ผู้เอาประกันภัย และจำเลยที่ 2 นั่งโดยสารไปด้วย ขณะเกิดเหตุ จำเลยที่ 1 ขับรถโดยประมาทด้วยความเร็วสูงและในขณะเมาสุราจนเกิดเหตุละเมิด อันเป็นการปฏิบัติผิดเงื่อนไขหรือข้อกำหนดที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย โจทก์จึงไม่ต้องรับผิดต่อความเสียหายของรถกระบะที่รับประกันภัยและบุคคลที่โดยสารมาในรถ แต่โจทก์ยังต้องรับผิดต่อบุคคลภายนอกที่ได้รับความเสียหาย เมื่อโจทก์ชำระค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอกไปแล้ว จึงมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนที่ได้ชำระไปคืนจากจำเลยทั้งสอง สภาพแห่งข้อหาตามคำฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 อาศัยข้ออ้างว่าจำเลยที่ 2 ผู้เอาประกันภัยและผู้ครอบครองรถ ยินยอมให้จำเลยที่ 1 ขับรถขณะเมาสุราโดยจำเลยที่ 2 นั่งโดยสารมาด้วย อันเป็นการกระทำผิดเงื่อนไขกรมธรรม์ประกันภัย โจทก์ไม่ได้บรรยายคำฟ้องให้จำเลยที่ 2 ร่วมรับผิดกับจำเลยที่ 1 ในฐานะเป็นผู้มอบหมายหรือสั่งการให้จำเลยที่ 1 ขับรถไปในขณะเกิดเหตุ ดังนั้น ในส่วนที่โจทก์อุทธรณ์ว่า จำเลยที่ 2 ยินยอมให้จำเลยที่ 1 ขับรถกระบะ ทั้งที่ทราบว่าจำเลยที่ 1 เมาสุราและนั่งโดยสารมาด้วย จำเลยที่ 2 สามารถบังคับบัญชา ออกคำสั่งหรือสั่งการให้จำเลยที่ 1 ขับรถเร็วหรือช้าได้ จำเลยที่ 2 เป็นผู้มอบหมายหรือสั่งการให้จำเลยที่ 1 ขับรถกระบะที่เอาประกันภัยไว้กับโจทก์ในขณะเกิดเหตุ ถือว่าจำเลยที่ 2 กระทำผิดสัญญาประกันภัยและผิดเงื่อนไขที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย เมื่อโจทก์ได้ชำระค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอกไปแล้ว จึงมี

สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยที่ 2 ได้ตามกฎหมายและเงื่อนไขกรรมธรรม์ประกันภัย จึงเป็นการอุทธรณ์ที่เกินไปกว่าหรือนอกเหนือจากสภาพแห่งข้อหาที่โจทก์ได้บรรยายไว้ในคำฟ้อง อุทธรณ์ของโจทก์ที่อ้างว่า จำเลยที่ 2 เป็นผู้มอบหมายหรือสั่งการให้จำเลยที่ 1 ขับรถในขณะที่เกิดเหตุจึงเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคหนึ่ง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ไม่รับวินิจฉัยในปัญหาดังกล่าวนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย แต่นอกเหนือจากปัญหาตามอุทธรณ์ของโจทก์ดังกล่าวแล้ว โจทก์ได้อุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้นในข้อโต้แย้งที่ว่า จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นผู้เอาประกันภัยและเป็นผู้ครอบครองรถกระบะที่เอาประกันภัย ยินยอมให้จำเลยที่ 1 ขับรถกระบะ ทั้งที่ทราบจำเลยที่ 1 เมาสุราและนั่งโดยสารมาด้วย ถือว่าจำเลยที่ 2 ผิดสัญญาประกันภัยและผิดเงื่อนไขที่ระบุไว้ในกรรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ไม่วินิจฉัยอุทธรณ์ข้อนี้ของโจทก์จึงเป็นการไม่ชอบ เมื่อโจทก์ยังคงฎีกาในปัญหาดังกล่าว ศาลฎีกาเห็นสมควรวินิจฉัยชี้ขาดไปโดยไม่ต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิจารณาพิพากษาใหม่ มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์และฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยที่ 2 ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ต่อโจทก์หรือไม่ เห็นว่า จำเลยที่ 2 เป็นผู้ครอบครองรถที่โจทก์รับประกันภัยยินยอมให้จำเลยที่ 1 ขับรถในขณะที่เกิดเหตุ ทั้งที่ทราบดีว่าจำเลยที่ 1 เมาสุราซึ่งจากผลการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ จำเลยที่ 1 มีปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดสูงถึง 102 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ซึ่งเกินกว่าที่กฎหมายและกรรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์กำหนดเมื่อจำเลยที่ 1 มีอาการมึนเมาแล้ว แต่จำเลยที่ 2 ก็ยังรู้เห็นยินยอมให้จำเลยที่ 1 ขับรถ โดยจำเลยที่ 2 นั่งโดยสารมาในรถที่จำเลยที่ 1 ขับด้วย จำเลยที่ 2 ย่อมทราบดีว่า การขับรถในขณะที่เมาสุราอาจทำให้ผู้ขับขี่หย่อนสมรรถภาพในการควบคุมบังคับรถให้อยู่ในทิศทางและช่องเดินรถของตน ทั้งไม่อาจควบคุมความเร็วของรถให้ช้าลงหรือหยุดรถเมื่อจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นได้ การที่จำเลยที่ 2 ยินยอมให้จำเลยที่ 1 ขับรถดังกล่าว ย่อมเล็งเห็นว่าจะเกิดอุบัติเหตุได้ กรณีถือว่าจำเลยที่ 2 ผู้ครอบครองรถไม่ใช้ความระมัดระวังให้เพียงพอในการควบคุมดูแลรถซึ่งอยู่ในความครอบครอง โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของบุคคลภายนอกที่ใช้รถใช้ถนนร่วมกันด้วย จำเลยที่ 2 จึงมีส่วนประมาทก่อให้เกิดเหตุละเมิดครั้งนี้ และต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ในความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อบุคคลภายนอกด้วย นอกจากนี้การที่จำเลยที่ 2 ยินยอมให้จำเลยที่ 1 ขับรถที่โจทก์รับประกันภัยในขณะที่เมาสุราเป็นการผิดเงื่อนไขและความคุ้มครองตามกรรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ ข้อ 7.6 เมื่อโจทก์ไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก และได้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนในความรับผิดชอบที่จำเลยที่ 2 ผู้เอาประกันภัยต้องรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกไปแล้ว จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นผู้เอาประกันภัยจึงต้องร่วมกับจำเลยที่ 1 ชดเชยเงินค่าสินไหมทดแทนที่โจทก์ได้จ่ายไปนั้นคืนให้แก่โจทก์ตามที่กำหนดในข้อ 8 ข้อสัญญาพิเศษ อันเป็นเงื่อนไขการยกเว้นความรับผิดตามกรรมธรรม์ประกันภัย อุทธรณ์และฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังขึ้น อนึ่ง เนื่องจากได้มีพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. 2564 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 โดยพระราชกำหนดดังกล่าวได้แก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 7 และมาตรา 224 วรรคหนึ่ง เป็นผลให้ดอกเบี้ยยผิดนัดปรับเปลี่ยนจากอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี เป็นอัตราร้อยละ 5 ต่อปี หรืออัตราดอกเบี้ยใหม่ที่กระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาบวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ 2 ต่อปี แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการคิดดอกเบี้ยผิดนัดในระหว่างช่วงเวลาก่อนที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยที่จำเลยทั้งสองต้องรับผิดชอบหลังจากวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับจึงต้อง

เป็นไปตามกฎหมายที่แก้ไขใหม่ และปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5) พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงิน 1,708,645 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 3 กรกฎาคม 2563) จนถึงวันที่ 10 เมษายน 2564 และอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 นั้น ถ้ากระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนอัตราโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาเมื่อใดก็ให้ใช้อัตราที่ปรับเปลี่ยนไปบวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ 2 ต่อปี แต่ไม่เกินอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ตามที่โจทก์ขอ นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

สันติ สจฺริต · อาคม รุ่งแจ้ง · สุนทร เพ็ญวิวัฒน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1953/2567>